

Kriteriji i sastavnice ocjenjivanja učenika iz nastavnog predmeta povijest

Učiteljica: Marijana Rukavina

<p><i>Ocjena</i></p>	<p>Činjenično znanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznavanje najvažnijih činjenica, datuma i povijesnih osoba - razumijevanje temeljnih povijesnih pojmova 	<p>Konceptualno znanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznavanje kronologije - poznavanje uzročnopoljsedinih odnosa - poznavanje kontinuiteta i promjena - uporaba povijesnih izvora - empatijsko razumijevanje - rad sa zemljovidom 	<p>Proceduralno znanje (znati kako nešto učiniti – poznavanje vještina, tehnika, metoda rada - samostalni zadaci – domaće i školske zadaće-seminarski, selekcija literature i izvora, analiza i sinteza podataka, način oblikovanja teksta)</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznavanje metoda prikupljanja podataka - poznavanje metoda sređivanja i obrade podataka, interpretacije podataka - poznavanje metoda pisanja rada (znati ostvariti maleno istraživanje) 	<p>U rubriku bilješke bilježe se podaci o metakognitivnom znanju (znanje kako učiti) koje podrazumijeva poznavanje općih metoda koje se mogu upotrijebiti za različite zadatke</p> <ul style="list-style-type: none"> - prati se i ocjenjuje: kako učenik uči, kakav je njegov odnos, ponašanje, način rada u toku nastavnog procesa – čitanje, pisanje, organizacija rada i komunikacija (sudjelovanje u skupini), aktivnost u nastavnom procesu, u samostalnom i grupnom radu
----------------------	---	---	---	---

<p><i>Odličan (5)</i></p>	<p>Učenik: - je u potpunosti usvojio nastavno gradivo - zna samostalno pojasniti i prepoznati sve zadane pojmove - vrlo dobro razumije</p>	<p>Učenik: - može samostalno pojasniti zašto se neki događaj zbio i koje su njegove posljedice - analizira odnose i višestruke uzroke uključujući važnost</p>	<p>Učenik: - samostalno i redovito obavlja domaće i školske zadaće - može samostalno izraditi istraživački rad, projektni zadatak, slijepu kartu</p>	<p>Učenik: - je savjesno i u potpunosti izvršio sve svoje dužnosti te nije niti malo ometao rad svoje skupine i drugih u razredu - uspoređuje i uspješno analizira - vrlo se lijepo izražava i priča priču u logičkom slijedu - redovito čita dopunsku literaturu -brzo i uspješno rješava zadatke - promatra, uočava bitno, slikovito i elekventno opisuje</p>
----------------------------------	--	---	--	---

	<p>nastavno gradivo, ne zbunjuju ga dodatna nastavnikova pitanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostalno izlaže i opisuje probleme i primjere - samostalno, logično tumači i interpretira podatke, nadopunjuje i povezuje -ovladao je vještinom sinteze i vrednovanja 	<p>pojedinaca, utjecaj ideja, ulogu slučaja u povijesnim događajima</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostalno uspoređuje i objašnjava zadano gradivo - uspoređuje i suprotstavlja različite ideje, vrijednosti, osobe, ponašanja - uočava i ocijenjuje glavne dileme među povjesničarima - postavlja hipoteze o utjecaju prošlosti na sadašnjost - vrednuje primjenu neke odluke, zauzima vlastito stajalište - uočava različite povijesne perspektive - može osobu/događaj samostalno svrstati u točno određeni vremenski period (točna godina) i prostor - s lakoćom čita i koristi povijesne i geografske karte 	<ul style="list-style-type: none"> - poznaje tehnike i metode rada i zna gdje i kako prikupiti izvore i literaturu, zna kako se obrađuju i interpretiraju podaci te kako se piše istraživački rad 	<p style="text-align: center;">događaje</p> <ul style="list-style-type: none"> - proširuje znanje čitanjem dodatne literature i skuplja materijal - dobar organizator grupe, pomaže drugim učenicima - interes za predmet značajan, dobro poznaje povijest šireg zavičaja - lako i lijepo se izražava
--	--	---	--	---

Vrlo dobar (4)	Učenik: - je usvojio sve ključne pojmove, ali ne može sve u potpunosti pojasniti	Učenik: - može pojasniti zašto se neki događaj zbio i koje su njegove posljedice uz	Učenik: - redovito obavlja školske i domaće zadaće, ali s manjim pogreškama	Učenik: - pretvara podatke iz teksta u tablični i grafički prikaz - voli raspravu i sudjeluje u donošenju zaključaka - uočava vremenski slijed i uzročno-posljedični niz - izraziti interes i sposobnosti, ali je lijen, zaboravlja na
---------------------------	--	---	---	--

	- odgovore oblikuje vlastitim riječima, pojašnjava, uspoređuje, logično objašnjava	minimalnu nastavnikovu pomoć - povezuje sličnosti, uočava razlike - ima poteškoća samo pri sintezi i vrednovanju - može osobu/događaj približno svrstati u određeni vremenski period, s manjim vremenskim ili geografskim odstupanjima (odstupanje od par godina)	- aktivnost u grupnom radu – učenik je izvršio sve svoje dužnosti unutar skupine, ali nije se posebno isticao - može samostalno izraditi istraživački rad (poznaje tehnike i metode rada i zna gdje i kako prikupiti izvore i literaturu)	zadatke kod kuće - aktivan u obradi novog gradiva, rado prikuplja materijale
--	--	---	---	---

<p>Dobar (3)</p>	<p>Učenik: - pokazuje znanje, odgovara točno, ali ima nepotpunosti u znanju, bez pojedinosti - gradivo izlaže prema bilješkama ili prema udžbeniku</p>	<p>Učenik: - može pojasniti zašto se neki događaj zbio i koje su njegove posljedice uz nastavnikovu pomoć (zna nabrajati uzroke i posljedice, ali ih ne zna objasniti svojim riječima) - teško uspoređuje pojedine zadane pojmove - razlikuje povijesne činjenice i interpretacije - ima slabije razvijeno kronološko mišljenje - uočava vremensku strukturu i zna djelomično konstruirati vlastitu</p>	<p>Učenik: - obavlja školske i domaće zadaće, ali s pogreškama i neredovito (pr.od 5 zadaća riješene 3) - rješava zadatke bez razumijevanja - aktivnost u grupnom radu – učenik nije izvršio sve svoje dužnosti unutar skupine</p>	<p>Učenik: - izražava se jednom do dvije rečenice i nemože ispričati priču u logičkoj cjelini - ne voli učiti, iako lako pamti - izražajno čita, uočava bitne rečenice, ali teže opisuje sliku - uredno vodi bilješke - zadatke rješava polagano, ali točno - uporan, pokazuje interes - brz, površan</p>
-------------------------	--	---	---	---

		<p>povijesnu priču - ne može svaku pitanu osobu/događaj svrstati u određeni vremenski period ili jedan dio može u potpunosti, a neke uopće ne može</p>		
--	--	--	--	--

<p>Dovoljan (2)</p>	<p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na postavljena pitanja ili nema odgovor ili je on nepotpun - poznaje ključne pojmove, ali ih ne zna - pojasniti - pokazuje nepotpuno znanje - treba mnogo nastavnikove pomoći 	<p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - može djelomično pojasniti zašto se neki događaj zbio i koje su njegove posljedice uz nastavnikovu pomoć ili može odrediti uzrok događaja, ali ne i posljedicu ili obratno - ne razumije nastavno gradivo - uočava vremensku strukturu u povijesnoj priči - zna se koristiti na razini prepoznavanja povijesnim i geografskim kartama - ne može svaku pitanu osobu/događaj svrstati u određeni vremenski period ili jedan dio može u potpunosti, a neke uopće ne može - svrstavanje u stoljeća 	<p>Učenik: -</p> <ul style="list-style-type: none"> školske i domaće zadatke obavlja neredovito ili s pogreškama (pr.od 5 zadataka riješene 2). - aktivnost u grupnom radu – učenik nije izvršio sve svoje dužnosti unutar skupine i ometao je rad skupine 	<p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teško se koncentrirati i pristupa rješavanju zadataka - individualne zadatke rješava sporije i potrebna mu je pomoć - spor u radu u razredu pa mora dovršavati zadatke kod kuće - sposobnosti malene, mogućnosti slabe - savladava samo dijelove programa - slab interes, brz, površan
---------------------------------------	---	---	--	---

<p>Nedovoljan (1)</p>	<p>Učenik: - ne poznaje ključne pojmove ili poznaje manje od polovine istih - miješa pojmove, pogrešno ih tumači i pogrešno upotrebljava - pogrešno objašnjava povijesne činjenice - ne zna činjenice, imena, događaje</p>	<p>Učenik: - ne može odrediti niti uzrok niti posljedicu kakvog događaja - ne povezuje nastavno gradivo - ne može pitanu osobu/događaj svrstati u određeni vremenski period - ne snalazi se na povijesnom zemljovidu</p>	<p>Učenik: - ne obavlja školske ni domaće zadaće - aktivnost u grupnom radu – učenik nije izvršio svoje dužnosti unutar skupine i ometao je rad skupine i razreda</p>	<p>Učenik: - ometa nastavu - ne pokazuje interes - grub i agresivan - ne povezuje gradivo - ne zaključuje samostalno - nema minimum znanja</p>
----------------------------------	--	--	---	--

Pismena provjera znanja: 0-49% nedovoljan, 50-62% dovoljan, 63-75% dobar, 76-89% vrlo dobar, 90-100% odličan.

U slučaju većih oscilacija u testu, postotak može biti ili povećan ili smanjen za pojedinu ocjenu.

Naputak za učenike iz povijesti:

1. Usmena provjera moguća je na svakom satu, a pismene provjere biti će najavljene 7 dana prije, sukladno pravilniku o ocjenjivanju
2. Obavezno je redovito nošenje potrebnog pribora za nastavu (udžbenik, karta ili povijesni atlas, bilježnica)
3. Redovito će se provjeravati snalaženje na karti
4. Svaki pokušaj prepisivanja ili dogovaranja za vrijeme pismenog ili usmenog provjeravanja kažnjava se negativnom ocjenom

Primjeri ocjenjivanja završnih radova (pr. usmeno izlaganje ili nastup, pismene aktivnosti, plakati, radovi koji se ostvaruju uz primjenu računalne tehnologije...)

Primjer ocjenjivanja plakata:

plakat	odličan	vrlo dobar	dobar	dovoljan
preglednost	pregledan, čitljiv, sadržaj dobro organiziran, poruka jako uvjerljiva, shvatljiva svim učenicima	mного građe koja nije dovoljno jasno i logično organizirana	nedovoljno pregledan, sadržaj prikazan nepotpuno, površnost pri izradi plakata	nepregledan, puno propusta pri prikazivanju sadržaja, površnost pri izradi plakata
urednost	natpisi dobro ističu ključne ideje	nedostaju neki ključni pojmovi, pojedini dijelovi plakata nisu povezani s naslovom	nedostaje mnogo važnih ideja i ključnih riječi, navode se nevažni pojmovi i podaci	nedostaje mnogo važnih ideja i ključnih riječi, navode se nevažni pojmovi i podaci

likovna raznolikost	mного slikovne građe s legendom i objašnjenjem, likovno zanimljiv i originalan plakat	likovno manje originalan plakat	likovno površan i nezanimljiv plakat	likovno površan, estetski nedorađen plakat
originalnost	na plakatu su navedeni autori, datum izrade i korišteni izvori	na plakatu su navedeni autori, datum izrade i korišteni izvori	autorstvo plakata navedeno je nepotpuno ili netočno	autorstvo plakata navedeno je nepotpuno ili netočno ili uopće nema podataka

Primjer ocjenjivanja grupnog rada i usmenog izlaganja

	odličan	vrlo dobar	dobar	dovoljan	nedovoljan
--	---------	------------	-------	----------	------------

Timski rad	Učenik: predlaže ideje, ali i prihvaća tuđe mišljenje, pomaže drugima u grupi i potiče ih na rad, veoma se dobro služi različitim izvorima podataka - svaki član ispunjava svoje obveze – razumije svoj zadatak i zadatak skupine - skupina ispunjava sve zahtjeve zadatka - skupina dobro surađuje	Učenik: uredan odnos prema radu, pomaže drugima, koristi se s više izvora podataka - svaki član skupine izvršava svoje obveze	Učenik: radi redovito uz pomoć i poticaj drugih, slabije se snalazi u pronalaženju izvora podataka - skupina ima poteškoće u suradnji - ispunjava zadatke samo djelomično	Učenik: ne trudi se dovoljno, nezna pronaći izvore podataka - ne ispunjava svoje obveze kao član skupine i ne surađuje sa skupinom	Učenik: ne radi zadatak, ometa rad grupe i drugih u razredu
Kreativnost	- rad daje jasan pregled teme - rad je originalan, zanimljiv ili duhovit	- rad veoma dobro osmišljen i pregledan - rad jasno izražava glavnu ideju teme	- rad uredan sa svim potrebnim elementima	- rad je neuredan, nepregledan s nedostatkom glavnih ideja - pregled teme nije jasan	- rad nije napravljen

Način izlaganja	-vrlo lijepo osmišljen nastup - izražavanje sigurno, izražajno i samostalno - tema je dobro predstavljena - glavne ideje iznose se jasno i jezgrovito -učenik govori jasno i razgovijetno, slušatelji ga dobro čuju - učenik razumije temu o kojoj govori i pojašnjava svojim riječima - izlaganje se zasniva na temeljitom istraživanju - izlaganje je organizirano, povezano i potpuno - jasni zaključci - navedeni izvori. - naglasak na	-jasno, sigurno i samostalno izražavanje uz malu pomoć (čitanje) - dobro izlaganje - podaci potkrepljeni primjerima - izvori navedeni - jezik primjeren. - zaključci dobri - struktura uglavnom jasna, djelomično povezane ideje -naglasak na temi. - uglavnom jasno izlaganje, dobar tempo – povremeno preglasno ili pretiho - jasan prikaz informacija	-potrebna pomoć u izlaganju (čitanje) - ponekad nesigurno - teškoće u izražavanju - u izlaganju ne iznosi sve primjere i zaključke - nedostaju izvori - jezik nije uvijek precizan i primjeren - struktura izlaganja nije primjerena temi - nespretno povezane ideje - izlaganje je monotono i nejasno. - govor prebrz ili prespor, neprimjerena glasnoća - pozornost rijetko usmjerena prema slušateljima	- izlaganje je monotono i nejasno - učenik sve čita i ne može ponoviti vlastitim riječima - govor prebrz ili prespor, neprimjerena glasnoća - pozornost rijetko usmjerena prema slušateljima	- teško čita, ne razumije o čemu je izlaganje, nezna objasniti temeljne pojmove
------------------------	---	--	--	--	---

temi, jasna struktura, zanimljiv uvod i zaključak - odličan prikaz informacija.					
--	--	--	--	--	--

Primjer ocjenjivanja pismenih - esejskih zadataka (zadaci s dužim odgovorima)

Pismeni rad	odličan	vrlo dobar	dobar	dovoljan	nedovoljan
SADRŽAJ					
Uvod	- teza je postavljena jasno - sadržaj obrađuje bitno - definiran cilj rada	- teza je jasna - naznačen cilj rada	- teza nije jasno definirana - cilj nejasan	- uvod je nepotpun i nejasan - cilj nije definiran	- uvod je nejasan, krivo postavljena teza - uvoda nema
Razvoj ideje	- zanimljiv i uvjerljiv	- jasan i temeljit	- jednostavan, neujednačene kakvoće (neki dijelovi više objašnjeni drugi uopće nisu objašnjeni)	- ideja je obrađena nepotpuno i nejasno, bez objašnjenja	- loš, nepotpun ili ga nema - miješanje ideja i pojmova
Dokazi i obrazloženja	- precizni, točni, uvjerljivi	- točni, zadovoljavajući	- neujednačeni	- nejasni i neprecizni	- nema dokaza i obrazloženja ili su krivi

Izbor riječi, rečenice, razumijevanje povijesnih koncepata	-zanimljiv izbor riječi koji doprinosi uvjerljivosti rada - rečenice povezane s	-odgovara zahtjevima zadatka - rečenice razumljive i logične - pravilno	- neujednačen - rečenice koje ne potvrđuju tezu, nepotpune, bez pojedinosti. pokazano	-učenik nepotpuno razumije koncepte - donekle shvaća povijesni	- učenik loše razumije koncepte ne shvaća kako se koriste na primjeren način
--	---	---	---	--	--

	<p>temom , razumljive, dobro povezane ideje -odlično znanje i razumijevanje, povezani podatci, precizno korištenje terminologijom, temeljito razumijevanje procesa i pojava, ideja, odnosa - primjeri podrobno opisani , objašnjeni - odlično razumije kontekste- sposoban ih je primijeniti u bilo kojem povijesnom kontekstu, pokazuje visoku razinu kritičnosti pri procjenjivanj u njihove važnosti i ograničenja</p>	<p>korištenje terminologijom , razumijevanje procesa, ideja, događaja i odnosa - navode se primjeri s pojednostima - objašnjenja i zaključci su zadovoljavajući i potkrepljeni - dobro razumije koncepte i ideje – sposoban ih je primijeniti u različitim povijesnim kontekstima</p>	<p>nepotpuno znanje i razumijevanje - zadovoljavajuć a upotreba terminologije, djelomično razumijevanje procesa, ideja, događaja - navode se primjeri, ali bez pojednosti - jednostavni zaključci i argumenti</p> <p>zadovoljavajuće razumijevanje konceptata – primjena u odgovarajućem povijesnom kontekstu</p>	<p>kontekst, ali ga ne uključuje dosljedno - siromašan, jednoličan, neprimjeren izbor riječi - pogrešna terminologija - malo potvrda da učenik razumije o čemu piše - procesu, ideje, događaje - navodi samo osnovne i nebitne primjere - objašnjena i zaključci su nepotpuni ili ih nema - vrlo malo znanja i razumijevanj a</p>	<p>- izbor riječi loš - terminologija nije objašnjena kako treba - ne razumije o čemu piše, nema primjera ni objašnjenja</p>
--	---	---	---	---	--

Zaključak	-proširuje, povezuje, komentira temu	- jasan, ističe ono što je bitno	- sažetak već iznesenih podataka	- nejasan ili nepovezan	- nezavršen nejasan ili ga nema
-----------	--------------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	-------------------------	---------------------------------

PRAVILA ZA DOBRU PREZENTACIJU:

- jasno govoriti i pritom gledati slušatelje
- prikazati temu zorno uz pomoć plakata, folija, prezentacija
- paziti da svaki član grupe sudjeluje u prezentaciji
- predavanje treba biti što kraće, ali zanimljivo
- eventualno pripremiti radne listove ili križaljke za slušatelje
- tijekom predavanja ostaviti vremena za pauze tijekom kojih se postavljaju pitanja i rješavaju problemi
- na početku prezentacije ukratko izložiti tijek prezentacije i najvažnije napisati na ploču

DOBAR GRUPNI RAD ZAHTIJEVA:

- da jedan drugima pomažu i da ih ohrabruju
- da se uvažavaju, prihvataju drugačija mišljenja
- da se sluša i obrati pažnja na druge
- da se izbjegavaju osobni napadi i uvrede
- da se obraća pažnja na svakoga člana grupe
- da svatko sudjeluje i učini najbolje što može
- da se posveti pažnja temi- zadatku
- da se radi i raspravlja slijedeći postavljene ciljeve
- da se problemi otvoreno iznesu
- da se svatko pridržava postavljenih pravila